

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ความเป็นมาศิลาจารึกหลักที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เรียนรู้ทักษะสื่อสาร พิจารณางานเขียน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ ๑ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ความเป็นมา

ศิลาจารึกหลักที่ ๑ หรือจารึกพ่อขุนรามคำแหงเป็นแท่งศิลารูปสี่เหลี่ยมยอดแหลม ปลายมน สูง ๑ เมตร ๑๑ เซนติเมตร กว้าง ๓๕ เซนติเมตร หนา ๓๕ เซนติเมตร เป็นหินชนวนที่มีถ้อยคำจารึกทั้ง ๔ ด้าน ด้านที่ ๑ และด้านที่ ๒ มีจารึกด้านละ ๓๕ บรรทัด ด้านที่ ๓ และด้านที่ ๔ มีจารึก ด้านละ ๒๗ บรรทัด ตัวอักษรที่ใช้จารึกเป็นอักษรโบราณที่พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงประดิษฐ์ขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๑๘๒๖ โดยทรงแปลงตัวอักษรมาจากอักษรขอมหวัดที่ใช้กันในเมืองสุโขทัย

ศิลาจารึกหลักที่ ๑

ศิลาจารึกหลักที่ ๑ ถูกค้นพบเมื่อ พ.ศ. ๒๓๗๖ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยขณะที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวยังทรงพระผนวชได้เสด็จประพาสหัวเมืองฝ่ายเหนือ ครั้นเสด็จไปเมืองสุโขทัยทรงพบศิลาจารึก ๒ หลักและแท่นหิน ๑ แท่น (พระแท่นมนังคศิลาบาตร) บริเวณเนินปราสาทในพระราชวังกรุงสุโขทัยเก่าทอดพระเนตรเห็นเป็นโบราณวัตถุที่สำคัญจึงโปรดให้นายพระนคร พระองค์ทรงพยายามอ่านจารึกดังกล่าวปรากฏว่าศิลาจารึกหลักหนึ่งจารึกเรื่องราวในรัชสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ในสมัยต่อมาเรียกศิลาจารึกหลักนี้ว่า **ศิลาจารึกหลักที่ ๑ หรือจารึกพ่อขุนรามคำแหง** ส่วนศิลาจารึกอีกหลักหนึ่งจารึกเรื่องราวในรัชสมัยพระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย,ลิไทย)